

lig ikke nogen som helst Grund for os til at forhandle. Det er det Krav, vi overhovedet ikke kan komme uden om. Man har imidlertid paa dette Punkt ikke en Gang givet den mindste Antydning af, at man vilde imødekomme os, og dermed er i Virkeligheden al videre Debat frugtesløs. Men i og for sig er det ogsaa naturligt, forekommer det mig, fra Folketingsmænds Standpunkt, naar man staa overfor en Grundlovsrevision, da først og fremmest at beskæftige sig med at gøre det Ting, hvoraf man selv har den Ære at være Medlem, til et stærkt Ting. Dette skulde dog vel være den egentlige Mening i den megen Tale om den lige og almindelige Valgret, om Folkestyre og Flertallets Ret. Det er min Tro, at hvis man virkelig fik Forholdstalsvalg sat igennem, vilde først for Alvor Folketingsparlamentarismen blive gennemført, thi saa vilde man faa et Ting, der i den Grad afspejlede Landet, og hvor den offentlige Mening i den Grad kunde finde Genlyd, at der først da for Alvor vilde kunne tales om en Folkevillie, og der først da kunde være Tale om, at Folketinget fik den overvejende Indflydelse paa Statens Styre og paa Landets Lovgivning.

Det er mig overhovedet ufatteligt, hvorledes man kan staa paa Standpunktet: lige og almindelig Valgret og saa modsætte sig Forholdstalsvalg, der er jo ingen Mulighed for ved det Forslag, der nu ligger paa Tingets Bord, omformet efter Flertallets Villie, at faa et Folketing, der virkelig er bygget op paa den lige og almindelige Valgret. Lige er denne Valgret ikke, som oven i Købet tager Hensyn til Befolkningstætheden, og almindelig vil den saa langt fra blive, at, saaledes som det ofte er blevet sagt, en almindelig Valgret erstattes af en almindelig Stemmeret. I saa Henseende har det navnlig undret mig at se Socialdemokraternes og de Radikales Stilling, thi begge disse Partier har anerkendt, at Forholdstalsvalg — i hvert Fald en bestemt Metode af Forholdstalsvalg —, kombineret med Enkeltmandskredse, var i og for sig det principielt rigtige. Den ærede sidste Taler har sagt, at det vilde blive vanskeligt at stille sig afvisende overfor dette Krav, og med den mindre Grad af Forsigtighed, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) er i Besiddelse af — han har heller aldrig, som saa mange af hans Kolleger, aspireret til at blive Borgmester —, har dette ærede Medlem udtalt sig med stor Styrke om denne Ting og sagt, at „vi“ — altsaa Socialdemokraterne

— „meget ønsker en Forandring paa dette Punkt i Retning af Enkeltmandskredse kombineret med Forholdstalsvalg“. Naar det nu kommer til Stykket, ser man, at det, som de to Partier finder i og for sig rigtigt, forlader de, og de løber derved den Risiko, at hvis Landstinget, hvad de dog meget maa ønske og haabe — det er jo derfor, de søger at trykke saa stærkt paa det —, gaar hen og vedtager dette Grundlovsforslag, er der ikke det i det, som de Herrer anser for det principielt rigtige. Det forekommer mig dog, at det er en alt for stor Risiko for de ærede Partier at løbe, at der saaledes skulde blive vedtaget noget, som de anser for forkert.

Nu sagde den ærede sidste Taler (Rode), at ligesom der fra den ene Side var blevet peget paa Nødvendigheden af Forholdstalsvalg, saaledes var der fra den anden Side og da navnlig i første Række fra Regeringens med største Styrke peget paa Nødvendigheden af Fastholdelsen af Enmandskredse. Naa, de Ting lader sig nu kombinere. Men jeg ønskede her at give nogle positive Oplysninger af statistisk Art for at belyse den her i Tinget ofte fremsatte Paastand, at man maa beholde Enmandskredsene for at bevare det nære personlige Forhold mellem Kredsen og Folketingsmanden. Saa snart vi andre taler om de lokale Interesser, svarer man: Det er slet ikke de lokale Interesser i den Forstand, der er Tale om, nej, disse Befolkningkredse har et naturligt Krav paa at have en Tillidsmand paa Tinget, til hvem de føler sig inderligt, tæt og personligt knyttede. Jeg har nu undersøgt, hvorledes denne inderlige og personlige Tilknnytning mellem Folketingsmanden og Kredsen forholder sig indenfor de 3 Partier, der nu har forenet sig om denne storpolitiske Aktion, som de kalder for en Grundlovsrevision. Det viser sig da, at udenfor København — og her vil man dog vel ikke tale om det nære personlige Forhold mellem den enkelte Vælger og Repræsentanten — er der, med Undtagelse af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), ingen af de vedkommende Folketingsmænd, der blot repræsenterer Flertallet indenfor sin Kreds. Navnlig gaar det Regeringspartiet i den Henseende meget trist, dets Medlemmer repræsenterer gennemgaaende ikke alene et Mindretal, men endog et efter Omstændighederne ikke særdeles stort Mindretal. Den eneste, der danner en Undtagelse — en fortræffelig Undtagelse — er vor højtærede Formand,